
STUDIEPLAN

Bachelorgradsprogram i nordsamisk som morsmål

180 studiepoeng

Tromsø

Studieplanen er godkjent av styret ved Fakultet for
humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning fakultet
den 14.09.2017

Navn på studieprogram	Bokmål: Bachelorgradsprogram i nordsamisk som morsmål Nynorsk: Bachelorgradsprogram i nordsamisk som morsmål Engelsk: Bachelor of Arts (BA) in North Sámi as a Native Language
Oppnådd grad	Bachelorgrad i nordsamisk som morsmål.
Målgruppe	Studiet passer for de som har grunnleggende kunnskaper i nordsamisk, og som ønsker å få kompetanse i samisk språk, kultur og litteratur. Studiet passer som videreutdanning for lærere, journalister, språkmedarbeidere og kulturarbeidere, og for de som jobber i administrasjonen i kommuner som er med i forvaltningsområdet for samisk språk.
Opptakskrav, forkunnskapskrav, anbefalte forkunnskaper	<p>Opptak til studiet reguleres av Forskrift om opptak til høyere utdanning fastsatt av Kunnskapsdepartementet.</p> <p>Opptakskrav er generell studiekompetanse eller realkompetanse.</p> <p>Studiet i nordsamisk er tilpasset morsmålsstudenter i samisk, og forutsetter derfor både praktiske og teoretiske forkunnskaper tilsvarende nordsamisk som første- eller andrespråk fra den videregående skole, eller bestått semesteremne fra høyskole/universitet.</p> <p>Studiet har oppstart i høstsemesteret annet hvert år (H19, H21, etc.). Opptak via Samordna opptak. Søknadsfrist 15. april. Søknadskode 186 xxx.</p> <p>Forkunnskapskrav for realkompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nordsamisk fra vgs. • Norsk fra vgs. • Engelsk fra vgs. • 5 år relevant yrkeserfaring <p>Søknadsfristen er 1. mars for søkere med <u>realkompetanse</u>.</p>
Læringsutbytte-beskrivelse	<p>Etter bestått bachelorgrad i nordsamisk som morsmål har kandidaten følgende læringsutbytte:</p> <p>Kunnskaper:</p> <p>Kandidaten har:</p> <ul style="list-style-type: none"> • grunnleggende kunnskap i nordsamisk språkvitenskap, herunder fonologi, morfologi og syntaks • kunnskap om orddannelse og termarbeid i nordsamisk • grunnleggende kunnskap om samisk litteraturhistorie og urfolklitteratur

- kunnskap om det samiske språkets rolle i den samiske kulturen og i samiske samfunn
- kunnskap om det nordsamiske språkområdet og den historiske forbindelsen til det lule- og sørsamiske språkområdet
- en forståelse for hvordan nordsamisk som minoritetsspråk blir påvirket av majoritetsspråkene, og hvordan dette kommer til uttrykk både i språk og litteratur
- kjennskap til forsknings- og utviklingsarbeid innenfor nordsamisk språkvitenskap og litteraturvitenskap.
- evne til å oppdatere sin kunnskap innenfor forskning omkring samisk språk og litteratur

Ferdigheter:

Kandidaten kan:

- anvende språk- og litteraturfaglig kunnskap på praktiske arbeidsoppgaver som oversettelse, termarbeid, språkrøkt og konsulentbistand
- oversette mellom nordsamisk og norsk, og anvende faglig kunnskap til å vurdere sin egen og andres oversettelse
- orientere seg i språk- og litteraturvitenskapelig faglitteratur
- redegjøre for sentrale samiske forfatterskap
- analysere og tolke språklig og/eller litterært tekstmateriale
- uttrykke seg godt skriftlig og muntlig på nordsamisk, og er i stand til å bruke nordsamisk til å formidle den faglige kunnskapen de har tilegnet seg i løpet av studiet
- reflektere over egen språkbruk og egne språklige valg og justere dette under veiledning
- finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff
- skrive en vitenskapelig artikkel
- beherske relevante faglige verktøy, teknikker og uttrykksformer

Generell kompetanse:

Kandidaten kan:

- arbeide i yrker som krever kunnskap i nordsamisk språk, kultur og litteratur eller spesialisert kunnskap innenfor ett av områdene
- identifisere relevante faglige og vitenskapelige problemstillinger i nordsamisk språk og litteratur
- formidle sentralt fagstoff innenfor nordsamisk språk og litteratur både skriftlig og muntlig tilpasset ulikt publikum

redegjøre for hvilken posisjon samisk språk og litteratur har i det samiske samfunnet og storsamfunnene

Faglig innhold og beskrivelse av studiet

Samisk er et språk som bærer med seg kunnskap om eldre tider, men det er også et språk i tiden. Nye samiske ord skapes daglig, og samisk blir i økende grad brukt innenfor stadig flere samfunnsområder: i media, på arbeidsplasser og innenfor vitenskap, kultur, teater, kunst og litteratur. Dette øker etterspørselen etter samiskkyndige! En bachelor i nordsamisk som morsmål gir mulighet til å utvikle muntlige og skriftlige ferdigheter i samisk, og gir innsikt i en spennende kultur og et skjønnlitterært univers som er ukjent for mange. Gode kunnskaper i nordsamisk er derfor verdifullt både for studenten og det samiske samfunnet.

Nordsamisk som morsmål kombinerer språk og litteratur i ett studieforløp. Studiet er satt sammen av 5 emner i språk og 3 emner i litteratur på 10 studiepoeng hver. Emnene i litteratur vektlegger det kulturhistoriske aspektet i tilknytning til framveksten av samisk litteratur. Særlig i emnet SAM-1110: Eldre samisk litteratur er den kulturhistoriske delen viktig.

I tillegg skal studentene skrive en bacheloroppgave på 10 studiepoeng i siste semester. Studentene velger selv om de vil skrive innenfor litteratur eller språk. Dette er obligatoriske emner for alle studentene. I tillegg kan de velge to semestre med fellesemner innenfor litteratur- eller språkvitenskap, eller ett semester med fellesemner og ett semester med ekstra fordypning i nordsamisk språk og litteratur.

Ved siden av at studentene får øvelse i å bruke samisk språk i faglige sammenhenger, lærer de også om språkets oppbygging og om dets posisjon i kulturen og samfunnet. I dette studiet lærer en både om eldre og moderne samisk litteratur, og får øvelse i å analysere litterære tekster, og å se dem i sammenheng med historiske, kulturelle og samfunnsmessige forhold. Fordypningen i faget gir gode kunnskaper i hvordan nye samiske ord etableres og har blitt etablert gjennom avledning, og hvordan formene forandrer setningsoppbyggingen. Dessuten får studentene kunnskap om annen urfolklitteratur. De lærer også å skrive vitenskapelige tekster.

I studiet inngår arbeidskrav hvor studenten får anledning til å bruke språket i en arbeidssammenheng.

Gjennom hele studiet vil det bli lagt vekt på å utvikle ferdigheter innen formidling. Våre bachelorprogram i de ulike språkfagene har et gjennomgående fokus på formidling i form av et fellesemne i akademisk skrivning og formidling i første, tredje og femte semester. Disse emnene er ikke studiepoenggivende, men *obligatoriske* for graden. Se hver enkelt emnebeskrivelse for ytterligere detaljer.

Bachelorprogrammet i nordsamisk som morsmål består av 180 studiepoeng (stp.), med et fordypningskrav på 90 studiepoeng (stp):

- 60 stp. SAM-1000-emner (obligatoriske)

- 30 stp. SAM-2000-emner (obligatoriske)

Studiet er satt sammen av følgende komponenter:

- 30 stp. førstesemesterstudier
- 90 stp. i samisk (60 stp på 1000-nivå og 30 stp på 2000-nivå, inkludert 10 stp. Bacheloroppgave)
- 60 stp. fellesemner i språk- eller litteraturvitenskap, eller
- 30 stp. fellesemner i språk- eller litteraturvitenskap, og 30 stp. fordypning i nordsamisk

Det første semesteret tar man FIL-0700 *Examen Philosophicum*, HIF-1000 *Alt du trenger for å studere språk* og HIF-1100 *Alt du trenger for å studere litteratur*. I tillegg tar man det første emnet i akademisk skriving og formidling.

Andre og tredje semester tar man de obligatoriske 1000-emnene i nordsamisk språk og litteratur (60 stp. SAM-emner) samt det andre emnet i akademisk skriving og formidling

I det fjerde semesteret kan man ta fellesemner innen språkvitenskap og/eller litteraturvitenskap. Disse emnene er felles for alle våre studenter på bachelorprogram i språkfag. Vær oppmerksom på at det faktiske antall emner som kommer til å gå er avhengig av antall studenter til enhver tid. Noen av disse emnene undervises på engelsk. Det vil minimum tilbys tre emner innen litteraturvitenskap og to emner innen språkvitenskap. En oppdatert oversikt over hvilke emner som tilbys hvert semester er å finne i studiekatalogen på nett.

Fellesemner i litteratur:

Innen litteratur tilbys emnene ALI-1111 *Episk diktning fra 1800 til i dag*, HIF-1110 *Litteraturvitenskaplig teori* og HIF-1111 *Litteraturvitenskaplig metode* hver vår. Emnene ALI-1110 *Epikk I: Episk diktning fra de eldste tider til ca. 1880*, ALI-1120 *Drama* og ALI-1130 *Lyrisk* går hver høst. I tillegg tilbys emner som *Verdenslitteratur*, *Sjanger* og *Contemporary Issues in Literature*.

Fellesemner i språk:

Innen språk kan en velge mellom emner som *Språktilegnelse*, *Språkkontakt og flerspråklighet*, *Psykolingvistikk*, *Korpus-lingvistikk* og *eksperimentelle metoder*, *Typologi og språkhistorie*, *Semantikk* og *Fonologi*. I tillegg tilbys to tverrfaglige emner, *Oversettelsesteori* og *Metaforer i språk og litteratur*.

Også i femte semester kan man velge blant noen av fellesemnene (se overfor) eller ta de fastsatte SAM-emner på 2000-nivå. I dette semesteret går det tredje og siste emnet i akademisk skriving og formidling.

Sjette semester tar man de resterende obligatoriske 2000-emner og skriver bacheloroppgaven.

Det er mulig for studenter å studere i utlandet i det 4. og/eller 5. semesteret.

Studiet tilbys som heltidsstudium ved campus Tromsø, men enkelte emner kan tilbys samlingsbasert. Emner på 2000-nivå gis vanligvis samlingsbasert.

Vær oppmerksom på at dette bachelorstudiet har oppstart hvert annet år (2019 og 2021), med fellesemner på høsten.

Tabell:
oppbygging av
studieprogram

Bachelorprogrammet i nordsamisk som morsmål er bygd opp på denne måten:

Semester	10 studiepoeng	10 studiepoeng	10 studiepoeng
1. semester	FIL-0700 Examen Philosophicum	HIF-1000 Alt du trenger for å studere språk	HIF-1100 Alt du trenger for å studere litteratur
	HIF-0100 Akademisk skriving og formidling (0 stp)		
2. semester	SAM-1010 Samisk språkvitenskap: Introduksjon til samisk lingvistikk	SAM-1110 Samisk litteraturvitenskap: Eldre samisk diktning i et kulturhistorisk perspektiv	SAM-1012 Samisk språkvitenskap: Språk i samfunnet og flerspråklighet
3. semester	SAM-1011: Samiske dialekter	SAM-1112: Samisk litteraturvitenskap: Moderne samisk diktning	SAM-1013 Samisk språkkunst
	HIF-1xxx Akademisk skriving og formidling (0 stp)		
4. semester	Fellesemner eller utveksling	Fellesemner eller utveksling	Fellesemner eller utveksling
5. semester	Fellesemner/Utveksling/SAM-20XX: Oversettelse og språkrøkt eller utveksling	Fellesemner/Utveksling/SAM-20XX: Urfolksmetodologi og analyse eller utveksling	Fellesemner/Utveksling/SAM-20XX: Avledningsmorfologi og termarbeid eller utveksling
	HIF-2xxx Akademisk skriving og formidling (0 stp)		
6. semester	SAM-2015 Samisk språkvitenskap - nordsamisk: Morfosyntaks og syntaks	SAM-2110 Samisk litteraturvitenskap - nordsamisk: Urfolkslitteratur	SAM-XXXX BA-oppgave i nordsamisk

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer	<p>Undervisningen består av forelesninger, seminarer og øvelser. Det vil bli lagt til rette for studentsentrert læring, og bruk av digitaliserte læringsformer.</p> <p>Undervisningen bygger på relevant forskning, samt faglig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.</p> <p>Vurderingsformer tar utgangspunkt i det enkelte emnets karakter og innhold. I alle emnene inngår det arbeidskrav som må godkjennes før man kan framstille seg til avsluttende eksamen. Dette kan for eksempel være skriftlige innleveringer og muntlige presentasjoner. Eksamensordningen varierer fra emne til emne, men eksempel på eksamensordninger er skriftlig skoleeksamen, hjemmeeksamen over en eller to uker, eller semesteroppgave. For nærmere informasjon: se den enkelte emnebeskrivelsen.</p>
Relevans	<p>Etter fullført bachelorgradsprogram kan du arbeide innenfor litteratur- og kulturformidling, forlag, media og offentlig forvaltning. Kompetansen kan brukes i arbeid med oversettelse, tolkning, språk- og tekstkonsulentvirksomhet eller informasjonsarbeid, bibliotek- og arkivarbeid, arbeid ved museum og kulturinstitusjoner eller innen reiseliv, reklame og journalistikk m.m.</p> <p>Med bachelorgrad i nordsamisk som morsmål er det mulig å søke opptak til mastergrad i nordsamisk som morsmål.</p> <p>Opptakskravet er bachelorgrad i nordsamisk eller tilsvarende gradsutdanning. Det kreves 80 studiepoengs fordypning i nordsamisk med et karaktergjennomsnitt tilsvarende C eller bedre.</p>
Arbeidsomfang	<p>Bachelorprogrammet i nordsamisk som morsmål er et studium som krever at studentene jobber jevnt gjennom hele studiet. For å nå læringsmålene må studentene forvente å arbeide 40 timer i uken med studiene, inkludert forelesninger, seminarer, øvelser og selvstudium.</p>
Undervisnings- og eksamensspråk	<p>Formelt undervisningsspråk er norsk. Emner med SAM-kode undervises på nordsamisk. Deler av undervisningen på fellesemnene i språkvitenskap og litteraturvitenskap kan bli gitt på engelsk.</p>
Internasjonalisering	<p>Programmet gjør bruk av følgende ordninger for internasjonalisering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internasjonal litteratur som pensumlitteratur. • Inviterte gjesteforelesere fra utenlandske universiteter. • Internasjonale studenter på utveksling ved UiT. • Utveksling til utenlandske universiteter.

	<p>Til sammen garanterer disse tiltakene at studenter ved programmet tilegner seg kunnskaper som er sammenliknbare internasjonalt, og som kan være med på å utvikle statusen til nordsamisk som forsknings- og arbeidsspråk, spesielt på Nordkalotten og i Barentsregionen.</p>
<p>Studentutveksling</p>	<p>Delstudier i utlandet gjør deg ekstra attraktiv på arbeidsmarkedet! Utenlandsopphold gir deg bedre språkkunnskaper, nye venner, unike opplevelser og internasjonal erfaring.</p> <p>Dette studiet tilrettelegger for utveksling i fjerde og femte semester. Utveksling i fjerde semester sammenfaller med det semesteret hvor studentene på alle bachelorprogrammene i språk tar fellesemner. Målet med disse emnene er å gi alle språkstudenter en bredere generell bakgrunn innen språk-, litteratur- og kulturvitenskap, samt mer praktiske ferdigheter som for eksempel oversettelse. Ettersom dette tilbudet vil variere fra semester til semester, vil studenter på utveksling i fjerde semester kunne ta et stort utvalg emner innen disse disiplinene under utenlandsoppholdet, og i tillegg ha språklige fordeler med oppholdet.</p> <p>2000-nivå emnene i femte semester har en mer praktisk tilnærming til språk- og litteraturfaget, med oversetting, termarbeid og urfolksmetodologi. Alle emnene innebærer et minoritets- og urfolkfokus. Studentene på utveksling vil kunne velge mellom språk-, litteratur- og kulturemner med en slik praktisk orientering eller minoritets-/urfolksperspektiv.</p> <p>UiT har utvekslingsavtale med:</p> <p>Universitetet i Oulo Universitetet i Helsingfors Universitetet i Umeå</p> <p>For nærmere informasjon om utveksling/utenlandsopphold, fakultetets nettsider om internasjonalisering, eller kontakt internasjonal koordinator ved fakultetet.</p>
<p>Administrativt ansvarlig og faglig ansvarlig</p>	<p>Bachelorgradsprogrammet i nordsamisk tilhører Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning. Institutt for språk og kultur er administrativt ansvarlig for bachelorprogrammet. Det faglige ansvaret for programmet ligger hos programstyret i nordsamisk.</p>
<p>Kvalitetssikring</p>	<p>Studieprogrammet evalueres hvert år. Alle emner som inngår i utdanningen evalueres første gang de tilbys og minimum en gang i løpet av programperioden. Programstyret avgjør hvilke metoder som skal brukes og hvordan evalueringen skal dokumenteres.</p>